

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor

HOTĂRÂREA nr. 3-16/2024

**cu privire la examinarea contestației cet. XXXXXX împotriva deciziei
Inspecției procurorilor din xx.xx.2023 privind încetarea procedurii disciplinare în
privința procurorului în Procuratura raionului XXXXXX, XXXXXX**

mun.Chișinău

08 noiembrie 2024

Examinând în ședință publică contestația cet. XXXXXX împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura raionului XXXXXX, XXXXXX și audiind informația prezentată de către raportorul Octavian Lazarev, Colegiul de disciplină și etică,-

CONSTATĂ:

La xx.xx.2023, la Consiliul Superior al Procurorilor a fost înregistrată sesizarea cet.XXXXXX, care a fost expediată conform competenței pentru verificare Inspecției procurorilor, unde i-a fost acordat numărul de corespondență XXXX.

Potrivit sesizării, la xx.xx.2023, la Inspectoratul de poliție XXXXXX, în baza cererii cet.XXXXXX a fost înregistrat procesul penal nr. XXXXXX pe faptul declarațiilor mincinoase făcute de către partea vătămată XXXXXX și fabricării dosarului în privința sa. Din data înregistrării procesului penal organul de urmărire penală nu a luat toate măsurile pentru cercetarea minuțioasă a circumstanțelor cauzei, nu a fost audiată XXXXXX, nu au fost efectuate confruntări, numită expertiza [...], fiind încălcate drepturile la un proces echitabil și în termen rezonabil, iar procurorii nu reacționează la tergiversarea procesului penal.

Verificând argumentele invocate, Inspecția procurorilor a stabilit că, prin sentința Judecătorei XXXXXX, sediul Central, din xx.xx.2017, XXXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor, prevăzute de XXXXXX Cod penal, pedeapsa definitivă - 21 ani închisoare, sentința fiind atacată cu apel

La xx.xx.2019, prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, lui XXXXXX a stabilit o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 25 ani.

Potrivit materialelor cauzei penale, XXXXXX [.....].

Tot, XXXXXX, prin sentința Judecătorei Anenii Noi, [.....].

Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, XXXXXX [.....].

La 08.04.2021, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, XXXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor [.....].

Recursurile inculpatului XXXXXX și avocatul acestuia, XXXXXX, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău au fost respinse prin decizia Curții Supreme de Justiție din xx.xx.2021, ca inadmisibile.

Potrivit deciziei Curții Supreme de Justiție, instanța de apel audiind opiniile

participanților la proces și cercetând suplimentar probele administrate de prima instanță și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, călăuzindu-se de propria convingere, a conchis că, prima instanță a stabilit corect starea de fapt, just încadrând acțiunile inculpatului XXXXXX în dispozițiile art. XXXX Cod penal.

Cu referire la motivele invocate de inculpat și avocat în numele acestuia, precum că prima instanță a adoptat soluția incorectă de condamnare a inculpatului XXXXXX, or, acesta urma să fie achitat de sub învinuirea adusă, instanța de apel a constatat că prima instanță nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea acțiunilor infracționale. Instanța de apel a considerat că aceste afirmații ale inculpatului reprezintă opinia subiectivă a părții apărării or, prima instanță în sentința sa corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. XXXXXX Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludentei, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptelor și prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunilor incriminate.

Instanța de apel a atestat că declarațiile inculpatului XXXXXX privind nevinovăția sa în comiterea faptei penale incriminate se combat prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile părții vătămate, a martorului și prin probele scrise cercetate în ședința de judecată, care coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate.

În acest sens, instanța de apel a mai conchis că, prima instanță, conform prevederilor art.314 Cod de procedură penală, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat inculpatul, partea vătămată, martorul, a cercetat materialele administrate de organul de urmărire penală, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ce au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate a fost dovedită integral.

La data de xx.xx.2022 și xx.xx.2022, XXXXXX s-a adresat la Inspectoratul de poliție XXXXXX cu plângeri pe faptul declarațiilor mincinoase făcute de XXXXXX și fabricării dosarului în privința sa. În urma examinării plângerii petiționarului organul de urmărire penală de două ori prin încheiere a încetat examinarea plângerilor, iar prin încheierea Judecătoriei XXXXXX, sediul XXXXXX, s-a dispus admiterea plângerii „petiționarului XXXXXX, cu obligarea organului de urmărire penală și procurorului să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și libertăților omului, și respectiv, să examineze plângerea lui XXXXXX în ordinea prevăzută de art.274 din Codul de

procedură penală.

La xx.xx.2023, în baza încheierii Judecătoriei XXXXXX, sediul XXXXXX, la Inspectoratul de poliție XXXXXX, a fost înregistrat procesul penale nr. XXXXXX.

La xx.xx.2023, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului XXXXXX, XXXXXX, s-a refuzat în pornirea urmăririi penale din motiv, că nu există faptul infracțiunii, cu clasarea procesului penal.

Ulterior, prin ordonanța adjunctului procurorului-șef al Procuraturii raionului XXXXXX din xx.xx.2023, ordonanța procurorului XXXXXX a fost anulată cu reluarea investigațiilor în procesul penal, fiind date organului de urmărire penală indicații concrete în scopul elucidării circumstanțelor cazului.

După reluarea investigațiilor, organul de urmărire penală a efectuat anumite acțiuni, cum ar fi audierea lui XXXXXX la xx.xx.2023, solicitarea și anexarea unor materialelor din cauza penală care vizează pe XXXXXX. Audierea cet. XXXXXX nu a fost posibilă din cauza aflării acesteia peste hotarele Republicii Moldova, fapt confirmat prin informația Poliției de Frontieră.

La xx.xx.2023, XXXXXX a înaintat judecătorului de instrucție plângere împotriva acțiunilor organului de urmărire penală și ale procurorului, prin care a solicitat obligarea organului de urmărire penală și Procuraturii raionului XXXXXX, să acționeze conform legilor, cu obligarea unei cercetări minuțioase cu efectuarea (audierea XXXXXX, efectuarea confruntărilor între ei, numire expertizei [...]).

La xx.xx.2023, prin încheierea Judecătoriei XXXXXX, sediul XXXXXX, plângerea cet. XXXXXX a fost respinsă ca neîntemeiată. Instanța nu a constatat la etapa dată că ar fi fost încălcate drepturile și libertățile petiționarului, or în cadrul procesului penale urmează a fi efectuate acțiuni pentru a constata circumstanțele cazului, și ulterior emisă ordonanța procurorului, după caz refuz în pornirea urmăririi penale sau de începere a urmăririi penale.

La xx.xx.2023, prin ordonanța procurorului XXXXXX, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea lui XXXXXX privind efectuarea anumitor acțiuni de urmărire penală.

Tot în aceeași zi, la xx.xx.2023, procurorul XXXXXX, examinând propunerea organului de urmărire penală, printr-o ordonanță, în mod repetat, a refuzat în pornirea urmăririi penale din motiv, că nu există faptul infracțiunii, cu clasarea procesului penal.

Despre hotărârea adoptată XXXXXX a fost informat, cu explicarea căilor de atac în caz dezacord.

La xx.xx.2023, plângerea depusă în ordinea art.299¹ din Codul de procedură penală, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu ordonanțele menționate, XXXXXX a depus o plângere în ordinea art.313 din Codul de procedură penală, temeinicia și legalitatea ordonanței emise fiind menținută în vigoare prin încheierea Judecătoriei XXXXXX, sediul XXXXXX din xx.xx.2023.

Urmare a verificării sesizării și a materialului probator, prin decizia sa din

xx.xx.2023, Inspekția procurorilor nu a stabilit îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu de către procurorul în Procuratura raionului XXXXXX, XXXXXX, la instrumentarea procesului penal nr. XXXXXX, dispunând încetarea procedurii disciplinare, în privința procurorului XXXXXX, din motiv că nu au fost identificate temeuri de tragere la răspundere disciplinară.

În context, de menționat că, potrivit prevederilor art.3 din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează, or independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului, legată de exercitarea atribuțiilor sale.

În condițiile prevederilor art. 13 din Legea cu privire la Procuratură și ale Codului de procedură penală, activitatea procurorului poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior și a instanței judecătorești.

Art.36 din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 stipulează, că procurorii sânt sancționați disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute la art.3 8 din lege.

Potrivit art.40 alin.(1),(2) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, procurorul poate fi tras la răspundere disciplinară în termen de 1 an de la data comiterii abaterii disciplinare, dar prin excepție de la prevederile alin.(1), în cazul comiterii unei abateri disciplinare în activitatea procesuală, termenul de tragere la răspundere disciplinară este de 3 ani de la data comiterii abaterii respective.

Conform prevederilor art.49 alin.(1) lit. a) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, în cazul în care rezultatele verificării sesizării nu identifică nici un temei de tragere la răspundere disciplinară, inspectorul, printr-o decizie motivată, încetează procedura disciplinară.

Decizia Inspekției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării în termen de 10 zile de la data recepționării deciziei, la Colegiul de disciplină și etică.

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că, decizia de încetare a procedurii disciplinare a fost emisă la data de xx.xx.2023 și expediată prin intermediul oficiului poștal, nefiind stabilită cu certitudine data recepționării acesteia, după care, contestația fiind depusă la Consiliul Superior al Procurorilor, la xx.xx.2023, cu solicitare examinării acesteia ca fiind depusă legal.

În continuare, Colegiul constată că, autorul sesizării a respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspekției procurorilor.

Studiind contestația, audiind autorul sesizării XXXXXX și verificând argumentele expuse de petiționar, în raport cu actele administrate în ședința, Colegiul consideră că contestația depusă este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, deoarece sesizarea depusă inițial este vădit neîntemeiată.

Cu referire la caz, Colegiul constată că, Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei. Astfel, în acțiunile procurorului XXXXXX nu au fost stabilite careva temeuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de către procurorul vizat a unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Reieșind din aceste prevederi ale normelor enumerate, Colegiul concluzionează că în procedurile folosite de către petiționar și contestate la Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, nu au fost încălcate careva drepturi și libertăți fundamentale ocrotite de lege. Inspecția procurorilor a dat răspuns la toate întrebările formulate de către petentul XXXXXX.

Reieșind din art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, prevede expres cazurile de tragere la răspunderea disciplinară a procurorului.

Astfel, Inspecția procurorilor a verificat acțiunile procurorului în Procuratura raionului XXXXXX, XXXXXX, dacă întrunesc elementele abaterilor disciplinare prevăzute la art.38 din Legea nr.3/2016.

Colegiul reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză. Iar conform art.41 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, o sancțiune disciplinară se aplică procurorului proporțional cu gravitatea abaterii disciplinare.

Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, fapt care, în cazul examinat, nu a putut fi probat.

Sub aspectul laturii subiective, Colegiul reține că în speță nu se regăsește forma de vinovăție cerută de lege pentru a se constata existența abaterii disciplinare în acțiunile procurorului vizat.

Totodată, Colegiul apreciază critic alegațiile petentului, și stabilește că, procurorul în Procuratura raionului Anenii Noi, XXXXXX și-a desfășurat activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează (art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură), adoptând hotărârile analizate, reieșind din propria sa convingere, având la bază un anumit material probator, care i-a permis să adopte și să mențină hotărârile în cauză, circumstanțe care nu pot servi temei pentru tragerea lor la răspundere disciplinară.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului, legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Într-o altă ordine de idei, necesită a fi subliniat faptul, că Colegiul de disciplină și etică nu examinează legalitatea însăși a actelor dispuse în cadrul examinării petițiilor, în cadrul urmăririi penale, reprezentării acuzării în instanța de judecată, dar verifică și se

expune asupra modului în care decide un procuror să acționeze într-o speță concretă și corespunderea acestui mod, legilor și actelor normative în vigoare ce reglementează conduita profesională a procurorului.

Exercitarea unui control asupra legalității sau a temeiniciei modului de soluționare a procesului penal respectiv de către procurorii vizați nu este posibilă în cadrul procedurii reglementate de dispozițiile Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură. Respectarea principiului independenței decizionale exclude această analiză în cadrul procedurii disciplinare, o asemenea verificare constituind prerogativa exclusivă a autorităților ierarhic superioare, și după caz, a controlului judiciar exercitat de instanța de judecată, aspect care în situația analizată a putut și a fost pus în aplicare.

La fel, Colegiul constată că celelalte argumente invocate în contestația depusă nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.49 alin. (4) din Legea Republicii Moldova nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, pct.77⁶ -77⁷ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-228/16 din 14.09.2016, cu modificările ulterioare, Colegiul, -

HOTĂRĂȘTE:

1. A respinge contestația depusă de către cet. XXXXXX, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura XXXXXX, XXXXXX.

2. Hotărârea poate fi contestată în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării acesteia, la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul colegiului.

**Președinte al
Colegiului de Disciplină și Etică**

semnat

Vladislav GUȚAN

